

On Dokuzuncu Mektup'ta hadisi kudsi vahyi sarihi grubuna dahil edilmiştir. Hadisi kudsinin lügat manası ile vahyi sarihinin manası çelişiyor. Açıklayabilir misiniz?

"İKİNCİ ESAS: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, hem beşerdir, beşeriyet itibarıyla beşer gibi muamele eder; hem resuldür, risalet itibarıyla Cenâb-ı Hakkın tercümanıdır, elçisidir. Risaleti, vahye istinad eder. Vahiy iki kısımdır:"

"Biri vahy-i sarihîdir ki, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm onda sırf bir tercümandır, mübelliğdir, müdahalesi yoktur: Kur'ân ve bazı ehâdis-i kudsiye gibi."

"İkinci kısım, vahy-i zımnîdir. Şu kısmın mücmel ve hülâsası, vahye ve ilhama istinad eder; fakat tafsilâtı ve tasvirâtı Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâma aittir. O vahiyden gelen mücmel hadiseyi tafsil ve tasvirde, zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm, bazan yine ilhama, ya vahye istinad edip beyan eder, veyahut kendi ferasetiyle beyan eder."

"Ve kendi içtihadıyla yaptığı tafsilât ve tasvirâtı ya vazife-i risalet noktasında ulvî kuvve-i kudsiye ile beyan eder, veyahut örf ve âdet ve efkâr-ı âmme seviyesine göre, beşeriyeti noktasında beyan eder."(1)

Vahy-i sarih: Manası da lafzı da Allah tarafından tespit edilen ve Peygamberimiz (asm)'in (asm) sadece tercüman ve mübelliğ olduğu vahiy çeşididir. Kur'an-ı Kerim tamamı ile bu kapsamdadır.

Hadis-i Kudsi: Manası Allah tarafından, lafzı ise Peygamberimiz (asm) tarafından ifade edilen hadislere denilir.

Hazreti Peygamber (asm)'in Allah Teâlâ'dan rivayetle ifade buyurduğu hadislere "Kudsi Hadis" denir. Hz. Peygamber (asm)'in istediği ibare ile ifade etmek üzere bazen Cibril (a.s) vasıtasıyla ve bazen de vahiy, ilham ve rüya suretiyle Allah Teâlâ'dan rivâyet ettiği hadistir. "Kudsi hadislerin, bir taraftan ilk kaynak olarak Allah Teâlâ'ya izafe edilmesi, diğer taraftan Hz. Peygamber (asm)'in hadisleri arasında ve hadis lafzıyla zikredilmesi, bunların bazı yönlerinden Hz. Peygamber

(asm)'in hadislerine benzerliğini ortaya koymaktadır. Zira Kur'ân-ı Kerim Allah kelâmı olup Hz. Peygamber (asm)'e vahyolunmuştur; kudsî hadislerin de ilk kaynağı Allah Teâlâ olduğuna ve Hz. Peygamber (asm) tarafından ondan rivayet edildiğine göre, bunlar da vahiydir.

Binaenaleyh, vahiy olmak bakımından Kur'ân-ı Kerim'le hadis-i kudsî arasında herhangi bir fark mevcut değildir. Bununla beraber, kudsî hadisler Kur'an'dan sayılmazlar; *"Her ikisinin de kendilerine has özellikleri vardır ve bu özellikler ikisinin aynı şey olmalarına engel teşkil ederler."*(2)

Üstad Hazretlerinin bazı kudsi hadisleri Kur'an sınıfından saymasının sebebi, bu kudsi hadislerin mana ciheti ile vahye dayanması ve diğer hadislerden bu yönü ile farklı olmasından dolayıdır. Sarih ifadesi mana noktasından kudsi hadislerin tıpkı Kur'an gibi rasih ve sağlam olmasına işaret ediyor. Hem manası, hem lafzı Peygamber Efendimiz (asm)'e ait olan hadisler kahir bir ekseriyette olması ve kudsi hadislerin yüz adedi geçmemesi bu manayı teyit ediyor.

Dipnotlar:

(1) bk. [Mektubat, On Dokuzuncu Mektup.](#)

(2) bk. *Talat Koçyiğit, Hadis İstılahlarla Ankara 1980, s. 123-124).*